

نام فارسی درس: تاریخ تعلیم و تربیت در اسلام و ایران

History of Education in Islam and Iran

نام انگلیسی درس:

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

هدف درس:

- آشنایی دانشجویان با روند تحولات تاریخی، فکری، فرهنگی و آموزشی ایران از دوره باستان تاکنون که مبنای تحولات دوره معاصر ایران را قبل و پس از پیروزی انقلاب اسلامی تشکیل می دهد.

- آشنایی و بررسی تحلیلی آموزش و پرورش مدرن در ایران و مقتضیات تحول در آموزش و پرورش پس از انقلاب اسلامی. انتظار می رود دانشجویان با گذراندن این درس، ضمن آشنایی با روند تحولات تاریخی، فکری، فرهنگی و آموزشی ایران از دوره باستان تاکنون به نقد و تحلیل آموزش و پرورش مدرن در ایران و مقتضیات تحول در آموزش و پرورش پس از انقلاب اسلامی بپردازند.

سرفصل درس

نظری:

ایران باستان

- جریانهای فرهنگی در دوره باستان

- تحلیل روند آموزش و پرورش دوره باستان و رابطه آن با فرهنگ، دین، حکومت و شرایط اقلیمی ایران

- یافتن روح و فلسفه آموزش و پرورش دوره باستان

ایران پس از اسلام تا پایان عصر طلایی

- ایران در دوره گذار (ورود اسلام تا آغاز عصر طلایی): شرایط فرهنگی، تغییر دین، آشنایی با آیینی جدید، رابطه و نسبت آیین زرتشت و اسلام، وضعیت آموزش و پرورش

- ایران در عصر طلایی: (تحول در ایرانیان و اندیشه ورزی، پژوهش، تولید علم)، تحلیلی بر عوامل مؤثر بر تولید علم و

ظهور جریانهای فلسفی، احیای زبان فارسی، رابطه پیوند تحولات فرهنگی با آموزش و پرورش

- افول عقل گرایی و تولید علم، ظهور جریانهای جدید فرهنگی، دانش های نقلی، شعر، ادبیات، تاریخ

- یافتن روح و فلسفه تعلیم و تربیت دوره

حکومت های قبیله ای، هجوم مغول، هجوم تیمور (تحول در حکومتها و تاثیر چند هجوم به ایران)

- فضای فرهنگی، آسیب های فرهنگی دینی، علمی، آموزش و پرورش (پیامدها)

- جریان باریک فعالیت های علمی و آموزش پرورش

- رشد جریان صوفی گری -

- روح و فلسفه تعلیم و تربیت این دوره

ظهور صفویان تا عصر قاجار

- تحولات فرهنگی، دینی: تغییر مذهب و حاکم سازی آیین شیعه

- دانش و فلسفه در عصر صفویه (تولید علم)
- نهادهای آموزشی، محتوا، روش های آموزش و ...
- آشنایی با جهان غرب و تعامل با آن
- تحلیل و بررسی روح و فلسفه حاکم بر آموزش و پرورش از دوره صفویه تا دوره قاجار

عصر قاجار

- تعامل فرهنگی غرب: مدارس میسیونری، آموزش نظامی، دارالفنون -
- ورود آموزش و پرورش مدرن به ایران
- تقابل فرهنگ و آموزش و پرورش سنتی و فرهنگ و آموزش جدید
- مشروطیت و آموزش پرورش
- تحلیل و تبیین روح، فلسفه حاکم بر آموزش و پرورش دوره قاجار

عصر پهلوی

- آموزش و پرورش مدرنیزاسیون و پیامدهای آن

پس از پیروزی انقلاب

- تلاش برای تحول بنیادین: زمینه ها و موانع عملی:

مطالعه متون تاریخی مرتبط با موضوعات کلاس و ارائه گزارش در جلسات بحث گروهی، بررسی چند طرح و برنامه اجرایی در تاریخ تربیت رسمی و عمومی و نقد آن، جستجو و گزارش اقدامات تربیتی از آثار و کتاب های مختلف تاریخی دوره مختلف.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمونهای نهایی	پروژه
۲۰٪	-	آزمون های نوشتاری ۵۰٪	۰
		عملکردی ۳۰٪	

منابع

- ۱- اوانس، اچ (۱۳۴۳) - تاریخ هردوت، ترجمه وحید مازندرانی، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب با همکاری سازمان برنامه
- ۲- حکمت، علیرضا (۱۳۵۰) - آموزش و پرورش ایران باستان، تهران: مؤسسه تحقیقات و برنامه ریزی علمی و آموزشی
- ۳- صدیق اعلم، عیسی (۱۳۴۷) - تاریخ فرهنگ ایران، انتشارات دانشگاه تهران (چاپ چهارم)، ۲ جلد
- ۴- فوران، جان (۱۳۸۰) - تاریخ تحولات اجتماعی ایران، ترجمه احمد تدین، تهران: انتشارات رسا
- ۵- محبوبی اردکانی، حسین (۱۳۵۴) - تاریخ نوسات تمدنی و جدید در ایران (۳ جلد)، انتشارات انجمن دانشجویان دانشگاه تهران
- ۱- مرجانی، بهناز (۱۳۲۰) - تاریخ تحولات آموزش فنی و حرفه ای در ایران، وزارت آموزش پرورش
- ۲- محمدی، محمدهادی؛ قائینی، زهره (۱۳۹۴)، تاریخ ادبیات کودکان ایران، ۱۰ جلد، تهران: چیستا.
- ۳- ایروانی، شهین (۱۳۹۳)، مقدمه ای بر تبیین ماهیت نظام آموزش و پرورش ایران از آغاز دوره مدرن تا امروزه پژوهش نامه مبانی تعلیم و تربیت، (۱)۴، ۸۳-۱۱۰.

Mehran, G. (1990). Ideology and education in Islamic Republic of Iran. Compare: A Journal of Comparative and International Education, 20(1), 53-65.